

Sygn. akt I Ns 1833/13

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2015 r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR Eliza Skotnicka

Protokolant Magda Biernat

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 października 2015 r. w Kłodzku

sprawy z wniosku L. L.

przy udziale (...) S.A. z siedzibą w K. Oddział w W.

o ustanowienie służebności przesyłu

p o s t a n a w i a :

I. zasądzić od uczestnika (...) S.A. z siedzibą w K. Oddział w W. na rzecz wnioskodawcy L. L. kwotę 5900 zł (pięć tysięcy dziewięćset złotych) z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 9 października 2015 roku do dnia zapłaty,

II. dalej idący wniosek oddalić,

III. zasądzić od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kwotę 1777 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania,

IV. nakazać uczestnikowi uiszczyć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 3725,78 zł tytułem wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca L. L. wniósł o ustanowienie odpłatnej służebności przesyłu obciążającej nieruchomości położoną w K., obręb Z., z ograniczeniem do korzystania do działki ewidencyjnej nr (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr KW (...) na rzecz uczestnika, której treścią jest korzystanie przez uczestnika z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji i remontów urządzeń przesyłowych lub ich instalacji – do wysokości nieprzekraczającej wysokości obecnie istniejącego słupa energetycznego wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości odpowiednim sprzętem oraz znoszenie przez wnioskodawcę istnienia słupa energetycznego nie wyższego niż obecny – 7 metrów i nie szerszego niż obecny – 2,6 metrów oraz zamontowanej na nim dwutorowej napowietrznej linii energetycznej niskiego napięcia 2 x 1 kV. Nadto wnioskodawca wniósł o nałożenie na uczestnika obowiązku corocznego uiszczania, przez okres trwania służebności, wynagrodzenia, obliczonego w oparciu o długość linii, szerokość pasa oddziaływania i aktualnej ceny za m² działki (nie niższej jednak niż w roku poprzednim) x 4%, które na dzień składania wniosku wyniosło 1 925,60 zł oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wniosku wskazał, że jest właścicielem w/w nieruchomości, przez którą przebiega dwutorowa napowietrzna linia energetyczna niskiego napięcia 2x1 kV o długości 12 m i 62 m, jak również posadowiony jest słup energetyczny o łącznej powierzchni podstawy 2,65 m² i rozpiętości ramion 2,6 m. Urządzenia te stanowią własność uczestnika, do którego wnioskodawca zwrócił się z propozycjami uregulowania stanu prawnego, jednak uczestnik nie wyraził chęci ugodowego zakończenia sprawy wskazując, że urządzenia zostały zasiedzane w związku

ze wcześniejszym długotrwałym korzystaniem przez uczestnika z istniejącej na nieruchomości wnioskodawcy infrastruktury. Posiedzenie sądowe w sprawie zawezwania do próby ugodowej w przedmiocie ustanowienia odpłatnej służebności przesyłu, odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości wnioskodawcy oraz odszkodowania za brak możliwości korzystania z działki zgodnie z jej przeznaczenie nie doprowadziło do zawarcia ugody.

(...) S.A. z siedzibą w K. Oddział w W. w odpowiedzi na wniosek wniósł o oddalenie wniosku w całości i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 257 zł, podając, że nie kwestionuje istnienia na nieruchomości wnioskodawcy urządzeń energetycznych, jednak korzystanie od ponad 50 lat z nieruchomości wnioskodawcy przez uczestnika i jego poprzednika prawnego w celu budowy i utrzymania urządzeń przesyłowych, uzasadnia przyjęcie dobrej wiary uczestnika jako posiadacza służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu, a w konsekwencji nabycie przez zasiedzenie służebności gruntowej co do urządzeń linii energetycznej niskiego napięcia. Nadto, uczestnik wskazał, że wynagrodzenie żądane przez wnioskodawcę jest nieudowodnione, dowolnie i niewłaściwie ustalone, zaś zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądowym winno mieć charakter jednorazowy, a nie okresowy.

Sąd Rejonowy w Kłodzku postanowieniem z dnia 27 czerwca 2013 r. ustanowił na nieruchomości wnioskodawcy służebność przesyłu na rzecz uczestnika postępowania (...) S.A. w K. Oddział w W., polegającą na prawie korzystania z w/w nieruchomości w zakresie niezbędnym do utrzymania, eksploatacji, konserwacji, remontów i modernizacji urządzeń i instalacji elektroenergetycznych, stanowiących własność uczestnika postępowania, a posadowionych na nieruchomości obciążonej, składających się z napowietrznej linii energetycznej niskiego napięcia i słupa energetycznego o wysokości 7 m i szerokości 2,6 m, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń, wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości obciążonej, w celu wykonania czynności, objętych zakresem służebności. Tytułem wynagrodzenia za ustanowienie powyższej służebności, Sąd zasądził od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kwotę 1 925,60 zł oraz oddalił wnioski o zwrot kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, na skutek apelacji uczestnika, postanowieniem z dnia 26 listopada 2013 r. uchylił zaskarżone postanowienie w części dotyczącej wysokości wynagrodzenia oraz oddalenia wniosków o zwrot kosztów postępowania, przekazując w tym zakresie sprawę Sądowi Rejonowemu w Kłodzku do ponownego rozpoznania. Sąd II instancji wskazał, by sąd rozpoznający ponownie sprawę dopuścił dowód m.in. z opinii biegłego sądowego, oględzin nieruchomości, względnie przesłuchania stron celem prawidłowego ustalenia wysokości oraz sposobu płatności wynagrodzenia za ustanowioną służebność przesyłu oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Przy granicy nieruchomości wnioskodawcy z działką nr (...), przed ogrodzeniem z siatki metalowej, posadowiony jest słup betonowo odporowy – aowy – dwużerdziowy linii niskiego napięcia o wymiarach 0,15 m x 2,20 m (na mapie sytuacyjno – wysokościowej stanowiącej załącznik nr 1 do opinii biegłego z 21.10.2014 r. jako słup A). Słup znajduje się w odległości 0,5 m od granic pomiędzy działkami nr (...). Od tego słupa linia energetyczna przebiega w czterech kierunkach:

- w stronę północno – zachodnią w kierunku na słup jednoramienny o wymiarach 0,16 m x 0,23 m (na mapie sytuacyjno – wysokościowej stanowiącej załącznik nr 1 do opinii biegłego z 21.10.2014 r. jako słup B) znajdujący się przy ogrodzeniu z siatki stalowej pomiędzy działkami nr (...) od strony działki nr (...),

- w stronę zachodnią w kierunku na słup jednoramienny (na mapie sytuacyjno – wysokościowej stanowiącej załącznik nr 1 do opinii biegłego z 21.10.2014 r. jako słup C) znajdujący się na działce nr (...) ul. (...),

- w stronę południowo – wschodnią, w stronę ulicy (...) na słup jednoramienny (na mapie sytuacyjno – wysokościowej stanowiącej załącznik nr 1 do opinii biegłego z 21.10.2014 r. jako słup D) znajdujący się przy ogrodzeniu z siatki stalowej pomiędzy działkami nr (...) (ul. (...)) od strony działki nr (...),

- w stronę północno – wschodnią w kierunku na słup jednoramienny (na mapie sytuacyjno – wysokościowej stanowiącej załącznik nr 1 do opinii biegłego z 21.10.2014 r. jako słup E) znajdujący się na działce nr (...) ul. (...).

Linia energetyczna od słupa oznaczonego jako A do słupa oznaczonego jako D, a następnie wzdłuż ulicy (...) należy do Gminy Miejskiej (...)

Średnia odległość pomiędzy skrajnymi przewodami linii niskiego napięcia wynosi 0,45 m, zaś powierzchnia objęta służebnością na działce wnioskodawcy nr (...) wynosi 173 m². Linia energetyczna przebiega bardzo blisko granicy działki nr (...) z działką nr (...) i w związku z tym część pasa służebności znajduje się poza działką nr (...). Pasy służebności przesyłu dla linii przebiegającej wzdłuż i w poprzek działki nakładają się na siebie. Powierzchnia wokół słupa A została pomniejszona o teren, który znajduje się poza powierzchnią działki wnioskodawcy, zaś powierzchnia terenu wokół wszystkich słupów wynosi po zaokrągleniu 7 m². Ustalając wysokość wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu należy wziąć pod uwagę powyższe dane oraz wartość rynkową nieruchomości obciążonej służebnością, jak również współczynniki korygujące. Na tej podstawie ustalono na dzień 7 lipca 2015 r. średnią wartość jednostkową gruntu na 64,2 zł/m², współczynnik korygujący na 1,3750, stąd wartość średnią skorygowaną na 88,30 zł/m². Wielkość współczynnika KSP1 określono na 0,36, zaś dla terenu pod słupami wielkość tego współczynnika oznaczono w wysokości 1,0. Stąd wartość służebności przesyłu w pasie służebności (bez słupów) wyniosła 5276,81 zł (88,30 zł/m² x (173 m² – 7 m²) x 0,36). Natomiast wartość służebności przesyłu pod słupami wyniosła 618,10 zł (88,30 zł/m² x 7 m² x 1). W związku z tym wartość służebności przesyłu oszacowano na 5894,91 zł (5276,81 zł + 618,10 zł), co daje po zaokrągleniu kwotę 5 900 zł.

Dowód:

- oględziny nieruchomości – k. 201,
- opinia biegłego mgr inż. A. Z. – k. 207-240,
- pismo UM (...) z 29.07.2015 r. – k. 316,
- pisemne wyjaśnienia do opinii biegłego mgr inż. A. Z. z 23.02.2015 r. – k. 267 – 270,
- ustne wyjaśnienia do opinii biegłego mgr inż. A. Z. – k. 286,
- opinia uzupełniająca – aktualizacja opinii biegłego mgr inż. A. Z. z 7.07.2015 r. – k. 294 – 308.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył co następuje:

Artykuł 305² k.c. przewiduje ustanowienie służebności przesyłu za odpowiednim wynagrodzeniem, nie zawierając co do niego żadnych wskazówek. "Odpowiednie wynagrodzenie" sąd ustala więc na podstawie konkretnych okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu kryteriów wypracowanych w orzecznictwie i piśmiennictwie, także na tle art. 145 § 1 k.c., czyli wynagrodzenia za ustanowienie służebności drogi koniecznej. Wskazał na to Sąd Najwyższy w orzeczeniach wydanych już pod rządem art. 305² k.c., podkreślając jednak różnicę obu sytuacji w zakresie ingerencji w treść prawa własności, wynikającą z tego, że przy ustanowieniu drogi koniecznej właściciel nieruchomości obciążonej zostaje całkowicie pobawiony władztwa nad nieruchomością, a przy ustanowieniu służebności przesyłu z reguły doznaje w tym jedynie ograniczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2010 r., II CSK 444/09 i z dnia 5 kwietnia 2012 r., II CSK 410/11, niepublikowane).

Z uwagi na brak ustawowych "wskazówek" według których należy ustalić wysokość wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu można tu per analogiam sięgnąć do dorobku orzecznictwa i doktryny dotyczących wynagrodzenia należnego właścicielowi nieruchomości obciążonej za ustanowienie służebności drogi koniecznej. Ustanowienie służebności drogi koniecznej w postępowaniu sądowym jest, ujmując w uproszczeniu, rodzajem wyłączenia,

tylę że nie ze względu na cel publiczny, lecz prywatny. Skutkiem ustanowienia tej służebności jest w istocie pozbawienie dotychczasowego właściciela możliwości wykorzystywania gruntu zajętego pod drogę, natomiast skutkiem ustanowienia służebności przesyłu wyłącznie ograniczenie użytkowania polegające na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 k.c. Wynagrodzenie powinno być proporcjonalne do stopnia ingerencji w treść prawa własności, uwzględniać wartość nieruchomości i w takim kontekście mieć na względzie stratę właściciela z uszczuplenia prawa własności. Inwestycja na nieruchomości obciążonej służąca w gruncie rzeczy celom publicznym jest zdarzeniem nieodwracalnym w pewnym przedziale czasu. Przewidywany okres trwałości urządzeń ma również wpływ na wysokość wynagrodzenia, którego suma nawet w odległej perspektywie nie powinna przekraczać wartości obciążonej nieruchomości, a jeśli nieruchomość ze względu na głębokość posadowienia urządzeń przesyłowych może być nadal wykorzystywana, suma wynagrodzenia w takiej perspektywie powinna być odpowiednio niższa od wartości nieruchomości.

Przy ocenie wysokości wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu wskazówką powinien być sposób wykorzystywania pozostałych nieruchomości właściciela (pozostajej części nieruchomości) oraz rozwój gospodarczy terenów położonych w sąsiedztwie, a ponadto, że na tych terenach urządzenie przesyłowe jest usytuowane, i że w związku z tym ewentualne zamierzenia inwestycyjne właściciela z tych przyczyn mogą być ograniczone.

Wynagrodzenie w zasadzie powinno być jednorazowe, mimo, że (przy utrzymującym się tej kwestii sporze w piśmiennictwie) nie wyklucza się przyznania go w postaci świadczeń okresowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 1969 r., III CRN 379/68, OSNCP 1969, Nr 12, poz. 223). Różnica w sposobie zapłaty nie zmienia faktu, że jest to jedno wynagrodzenie, ustalone przy uwzględnieniu wszystkich czynników wpływających na jego wysokość i mające równoważyć w całości konsekwencje trwałego obciążenia nieruchomości. Zakres ograniczeń własności zależy w szczególności od rozmiaru i przeznaczenia nieruchomości oraz od rodzaju, usytuowania i sposobu korzystania z urządzeń przesyłowych. Wynagrodzenie należy się właścicielowi nieruchomości obciążonej za samo ustanowienie służebności, ma zrekompensować ograniczenie w korzystaniu z niej, przy uwzględnieniu stopnia ingerencji w prawo własności, i jest niezależne od poniesienia szkody. Jeżeli właściciel poniósł szkodę, powinien to udowodnić, a doznany uszczerbek majątkowy musi być wzięty pod uwagę przy ustalaniu "odpowiedniego" wynagrodzenia. Takie stanowisko, aprobowane w piśmiennictwie, zostało ukształtowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. m.in. uchwały z dnia 1 grudnia 1970 r., III CZP 68/70, OSNC 1971, Nr 5, poz. 145 i z dnia 8 września 1988 r., III CZP 76/88, OSNC 1989, Nr 11, poz. 182, postanowienie z dnia 8 maja 2000 r., V CKN 43/00, OSNC 2000, Nr 11, poz. 206 oraz niepublikowane postanowienia z dnia 26 października 2000 r., IV CKN 1197/00, z dnia 14 lutego 2008 r., II CSK 517/07, z dnia 19 listopada 2010 r., III CSK 32/10 i z dnia 5 kwietnia 2012 r., II CSK 401/11).

Ustalenie wartości służebności przesyłu wymagało wiadomości specjalnych z zakresu szacowania wartości nieruchomości z tego względu Sąd, na podstawie art. 278 k.p.c. dopuścił i przeprowadził dowód z opinii biegłego mgr inż. A. Z.. Biegły wykonał rzetelną opinię, w której szczegółowo przedstawił sposób wyliczenia poszczególnych danych, w tym wartości nieruchomości, wartości jednostkowej, przyjętych współczynników korygujących, a także powierzchni pasa służebności (bez słupów i pod słupami). Biegły szczegółowo wyjaśnił w opinii głównej, jak i pisemnych i ustnych wyjaśnieniach do swojej opinii, dlaczego w obliczeniu powierzchni służebności nie uwzględnił pasa gruntu pomiędzy słupem A i D (zaznaczonych na mapie sytuacyjno – wysokościowej k. 210 akt), wskazując, że urządzenia przesyłowe w tym zakresie nie stanowią własności uczestnika postępowania tylko Gminy Miejskiej (...) Okoliczność tę potwierdził właściciel tej instalacji – Gmina Miejska (...) w piśmie z dnia 29 lipca 2015 r. (k.316 akt). W związku z powyższym, przyjmując ustalenia biegłego za prawidłowe i rzetelne, a także mając na uwadze zaktualizowaną wartość służebności przesyłu należało przyjąć, że wartość służebności przesyłu – należne wnioskodawcy wynagrodzenie wynosiło 5900,- zł. Zdaniem Sądu wynagrodzenie to powinno być świadczeniem jednorazowym. W okolicznościach niniejszej sprawy nie istniały szczególne przesłanki przemawiające za odstąpieniem od zasady jednorazowości tego świadczenia. Należy podkreślić, że linia energetyczna przebiega bardzo blisko granicy działki nr (...) z działką nr (...) i w związku z tym część pasa służebności znajduje się poza działką nr (...). Pasy służebności przesyłu dla linii przebiegającej wzdłuż i w poprzek działki nakładają się na siebie. Z tego względu powierzchnia służebności jest mniejsza. Nie bez znaczenia jest

także fakt, że ograniczenia wnioskodawcy w zakresie korzystania z nieruchomości obciążonej służebnością przesyłu związane z eksploatacją linii energetycznej niskiego napięcia są nieznaczne, gdyż wszelkie prace konserwatorsko – naprawcze w obrębie słupa oznaczonego na mapie jako A mogą odbywać się (i tak dotychczas się odbywały) z działki nr (...) stanowiącej drogę gminną, bez potrzeby ingerowania w nieruchomość wnioskodawcy.

Z tego też względu, przyjmując za prawidłowe wyliczenie wysokości jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu Sąd zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kwotę 5900,- zł wraz odsetkami ustawowymi od dnia wydania postanowienia tj. od 9 października 2015r. W związku z tym należało oddalić dalej idące żądanie wnioskodawcy zasądzenia wynagrodzenia płatnego corocznie przez czas trwania służebności przesyłu w kwocie corocznie podwyższonej o 4%, nie mniejszej niż 1925,60 zł.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów postępowania oparto na przepisie art. 520§2 i 3 k.p.c. W literaturze i w judykaturze wyjaśniono, że w sprawie o ustanowienie służebności drogi koniecznej, ze względu na to, że zainteresowani nie mają wspólnych interesów, nie stosuje się w zasadzie art. 520 § 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2010 r., III CZ 46/10, OSNC 2011, nr 7-8, poz. 88).

Wykładnia zawartego w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. pojęcia sprzeczności interesów może budzić wątpliwości, skoro jednak przepis ten odnosi się do rozliczenia kosztów pomiędzy uczestnikami, tj. osobami, których praw dotyczy wynik postępowania (art. 510 § 1 k.p.c.), to reguły wykładni systemowej i logicznej pozwalają przyjąć, że sprzeczność interesów zachodzi wtedy, gdy postanowienie kończące postępowanie w sprawie może wywrzeć wpływ dla jednych zainteresowanych na zwiększenie, a dla innych na zmniejszenie sfery ich uprawnień, np. w sprawie o ustanowienie służebności przesyłu pomiędzy występującym z takim wnioskiem a właścicielem nieruchomości, która ma zostać obciążona służebnością przesyłu a przedsiębiorstwem przesyłowym.

Sprzeczność interesów pomiędzy uczestnikami daje sądowi możliwość włożenia na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązku zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego zainteresowanego (art. 520 § 3 zdanie pierwsze k.p.c.). Regulacja ta zbliża się w pewnym sensie do unormowania zawartego w art. 98 § 1 k.p.c., gdyż ustawodawca musiał uwzględnić niebudzący wątpliwości fakt, że niejednokrotnie pomiędzy uczestnikami postępowania nieprocesowego toczą się spory i wtedy w pewnym sensie upodabnia się ono do procesu, w którym można usytuować poszczególnych zainteresowanych w pozycji wygrywający - przegrywający (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 1960 r., I CR 640/60, OSN 1961, nr 4, poz. 109).

Należy jednak podkreślić, że sytuacja w postępowaniu nieprocesowym jest inna niż w procesie, w którym przegranie sprawy z reguły wywołuje skutek w postaci obowiązku zwrotu kosztów. Wynika to wprost z zawartego w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. wyrażenia "sąd może". W postępowaniu nieprocesowym sąd ma więc możliwość oceny, czy rodzaj sprawy, jej okoliczności, wątpliwość występujących w niej zagadnień prawnych czyniły i w jakim zakresie nietrafność lub nawet oczywistą niesłuszność stanowiska któregoś z uczestników w tym sensie "przegrywającego sprawę" i w zależności od tej oceny odmówić zasądzenia albo zasądzić zwrot kosztów. Rozwiązanie to jest elastyczne i uwzględnia różnorodność spraw rozpoznawanych w postępowaniu nieprocesowym. W procesie tymczasem muszą istnieć dopiero "wypadki szczególnie uzasadnione" (art. 102 k.p.c.), a więc występujące sporadycznie, aby sąd mógł zwolnić całkowicie lub częściowo stronę przegrywającą od obowiązku zwrotu przeciwnikowi poniesionych przez niego kosztów.

W niniejszej sprawie Sąd uwzględnił wniosek o ustanowienie służebności, oddalając zarzut uczestnika dotyczący zasiedzenia. Postanowienie w tej części jest już prawomocne. Orzekając o kosztach całego postępowania Sąd miał na uwadze, że uczestnik nie zaoferował wnioskodawcy odpowiedniego – zbliżonego wysokością do ustalonego przez biegłego sądowego – wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu. Podkreślić należy, że choć wnioskodawcą w niniejszej sprawie był właściciel nieruchomości obciążonej, to bez wątpienia ustanowienie służebności przesyłu przede wszystkim zapewnia przedsiębiorcy stabilny tytuł do korzystania z urządzeń, o jakich jest mowa w art. 49 § 1 k.c. Roszczenie właściciela nieruchomości, która ma być obciążona służebnością gruntową, jest jego prawem podmiotowym, nie jest natomiast jego obowiązkiem wystąpienie z takim roszczeniem, tym bardziej że łączy się z niekorzystnym często dla niego obciążeniem własności nieruchomości prawem rzeczowym ograniczonym. Właściciel

może więc nie być zainteresowany otrzymaniem wynagrodzenia za ustanowienie służebności, która polegając np. na trwałym znoszeniu przebiegającej nad gruntem linii energetycznej może obniżać wartość lub atrakcyjność handlową nieruchomości. Skoro więc właściciel nieruchomości może z przysługującego mu uprawnienia nie korzystać, przedsiębiorcy przyznane zostało równoległe roszczenie o ustanowienie służebności przesyłu na swoją rzecz w zamian za odpowiednie wynagrodzenie. W sytuacji zaś, gdy przedsiębiorca przesyłowy nie zgłasza roszczenia o ustanowienie służebności, której powstanie jest w jego interesie, oraz nie zgłasza takiego roszczenia właściciel nieruchomości, w którego interesie nie jest obciążanie własnej nieruchomości prawem służącym innemu podmiotowi (art. 285 § 1 i 2 w związku z art. 305⁴ k.c.), w takim wypadku może być przyznane właścicielowi nieruchomości, na jego żądanie, wynagrodzenie mające podstawę w art. 224 i 225 k.c. Należy bowiem podzielić pogląd, że nie można właściciela nieruchomości ograniczać w jego uprawnieniach zawartych w Konstytucji i rozwiniętych w art. 140 k.c. ponad to, co przewiduje ustawa. Żaden przepis rangi ustawowej nie wyłącza uprawnienia właściciela do dysponowania jego nieruchomością w zakresie obciążenia jej prawem na rzecz innej osoby, ani nie nakłada na niego obowiązku takiego obciążenia w postaci ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego (służebności gruntowej). Na straży praw właściciela stoją roszczenia petytoryjne, których uzupełnieniem są roszczenia przewidziane w art. 224-230 k.c. Przepisy te mogą być stosowane, mimo wprowadzenia służebności przesyłu (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 sierpnia 2014 r., w sprawie II CSK 573/13 OSNC 2015/7-8/90). Z tego względu przy orzekaniu o kosztach postępowania w niniejszej sprawie należało uwzględnić również skutki zapadłego już prawomocnego postanowienia o ustanowieniu służebności przesyłu dla obu stron postępowania. Postanowienie to gwarantuje uczestnikowi tytuł prawny do korzystania z nieruchomości obciążonej zgodnie z treścią ustanowionego ograniczonego prawa rzeczowego, jednocześnie niwecząc prawo wnioskodawcy do występowania z żądaniem zasądzenia wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z jego nieruchomości za określone okresy. Ustalonej w tej sprawie jednorazowe wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu, musi zrekompensować wnioskodawcy uciążliwość związaną z posadowieniem na jego nieruchomości urządzeń przesyłowych. Niewątpliwie bardziej korzystnym dla wnioskodawcy było realizowanie uprawnień właścicielskich w drodze powództw w oparciu o art. 222 i 224 – 230 k.c. Zdaniem Sądu dla wyniku postępowania nie ma przy tym znaczenia, że wynagrodzenie zasądzone na rzecz wnioskodawcy zostało ustalone jako świadczenie jednorazowe a nie periodyczne. Z tych wszystkich względów zdaniem Sądu należało przyjąć, że to uczestnik, jako podmiot który przegrał postępowanie w niniejszej sprawie, powinien ponieść w całości koszty postępowania. Wobec tego zasądzono od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kwotę 1777,- zł tytułem zwrotu poniesionych kosztów postępowania, w tym 200 zł – opłata sądowa od wniosku; 200 zł – opłata sądowa od apelacji; 1000 zł zaliczka na wydatki związane z wydaniem opinii, 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa, 240 zł wynagrodzenie pełnomocnika za reprezentowanie wnioskodawcy przed Sądem pierwszej instancji i 120 zł wynagrodzenie pełnomocnika za reprezentowanie wnioskodawcy przed Sądem drugiej instancji. Jednocześnie na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2014r., nr 1025 t.j) Sąd obciążył uczestnika obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku wyłożoną tymczasowo kwotą 3725,78 zł, na pokrycie wydatków związanych z wydaniem opinii przez biegłego sądowego.